

BAB V

KACINDEKAN JEUNG SARAN

5.1 Kacindekan

Tujuan ieu panalungtikan nya éta ngadéskripsikeun unsur sémiotik, ajén étnopédagogi, jeung larapna hasil panalungtikan tradisi Babarit dina modél ajar kaaripan lokal di SMA. Téori nu digunakeun pikeun medar unsur tradisi babarit nya éta sémiotika Roland Barthes jeung 18 ajén atikan karakter Nasional. Unsur sémiotikna nu ngawengku aspék tanda, hubungan simbolik-paradigmatik-sintagmatik, basa-wicara jeung budaya, jeung signifikasi. Métodé nu digunakeun dina ieu panalungtikan nya éta métode étnografi, nu saupama aya data panalungtikan can lengkep, panalungtik bisa nuluykeun prosés panalungtikanana ku lantaran étnografi sipatna siklus. Hasil panalungtikan tradisi Babarit didéskripsikeun dina pedaran di handap.

Unsur sémiotik dina tradisi Babarit ngawengku tanda, hubungan sémiotik-paradigmatik-sintagmatik, basa-wicara jeung budaya, jeung signifikasi. Unsur tanda dina tradisi Babarit nyangkaruk dina unsur-unsur asal-muasal ayana Babarit, palaku, waktu jeung tempat dilaksanakeunana Babarit, pakakas, kadaharan, jeung prak-prakan Babarit. Unsur sémiotik nu kadua medar hubungan simbolik, paradigmatik, jeung sintagmatik. Hubungan simbolik dina tradisi Babarit nyangkaruk dina simbul juru tilu, simbul juru lima, simbul juru genep, simbul hirup sauyunan, simbul karaharjaan, jeung sajabana. Hubungan paradigmatis patali jeung sajarah masa lalu ayana tradisi Babarit nya éta ayana mitos maung Siliwangi jeung fungsi menyan dina Babarit. Hubungan sintagmatik dina tradisi Babarit patali jeung adat kabiasaan nu sarua atawa méh sarua jeung éta tradisi di antarana aya sukuran, salametan lembur/désa, jeung tahlilan. Unsur sémiotik katilu medar basa-wicara jeung budaya nu patali asal-muasalna tradisi Babarit jeung mitos maung Siliwangi. Ayana Babarit téh dipikanyaho sacara turun-tinurun ngaliwatan media basa lisan. Hal anu ngalantarankeun ayana Babarit téh nya éta ayana mitos Siliwangi nu robah jadi maung jeung sok néwakkan ingon-ingon masarakat. Upaya masarakat pikeun nytingkahán éta gangguan nya éta ku diayakeunana babarit, nu kiwari jadi mangrupa hiji budaya nu aya di Kacamatan

Banjarsari. Unsur sémiotik kaopat medar signifikasi dina tradisi Babarit nu dipedar dina sababaraha fungsi nya éta tradisi Babarit minangka sukurana ka Nu Maha Kawasa sarta ménta panangtayungan-Na tina sagala gangguan, kagiatan silurahim masarakat nu aya di Kampung Cibenda, Pasir Gombong, Panonoban, jeung Sukagalih, raraga ngajaga tali paranti karuhun, numuwuhkeun sikep-sikep hadé nu kudu dipimilik ku unggal manusia, jeung rasa hormat ka arwah-arwah para karuhun nu disambat waktu méré hadiah dina lumangsungna prak-prakan Babarit.

Ajén-inajén étnopédagogi nu ditalungtik nya éta anu aya patalina jeung pakakas, kadaharan, jeung prak-prakan. Ajén-inajén nu dimaksud nya éta nu ditatan ieu. Ajén réligius nu medar patali jeung ajén taat kana ajaran agama (*hambluminallah*) jeung hirup rukun dina lingkungan masarakat nu agamis. Ajén jujur nu medar patali jeung ajén jujur dina ucapan jeung jujur dina gawé. Ajén toléransi nu medar patali jeung ajén sikep jeung paripolah nu ngahargaan kana bébédaan agama jeung sawangan hirup masarakat. Ajén disiplin nu medar patali jeung ajén taat kana aturan jeung katangtuan Allah, Nabi jeung Rosul, Ulama, jeung Umaro sangkan salamet dunya jeung ahérat. Ajén leukeun gawé nu patali jeung sikep soson-soson dina ngaréngsékeun pasualan. Ajén kréatif nu patali jeung cara mikir jeung sikep dina migawé hal anyar sangkan bisa nyiptakeun hiji hal anyar tina nu geus aya. Ajén mandiri patali jeung sikep jeung paripolah nu teu gumantung ka batur dina ngaréngsékeun pancénna. Ajén démokratis nu patali jeung nepikeun sora patali jeung hal nu dipimilikan. Ajén kahayang nyaho nu patali jeung tumuwuhna rasa hayang mikanyaho kana hal-hal anyar atawa can dipikanyaho saméméhna. Ajén *semangat kebangsaan* nu patali jeung cara mikir jeung sikep masarakat dina ngaheulakeun kapentingan tradisi ti batan kapentingan dirina. Ajén *cinta tanah air* nu patali jeung sikep jeung cara mikir masarakat nu nuduhkeun rasa paduli kana kaayaan sosial budaya nu aya di masarakat, hususna patali jeung tradisi Babarit. Ajén *bersahabat/komunikatif* nu patali jeung sikep jeung nyarita kalawan hadé antara masarakat hususna patali jeung tradisi Babarit. Ajén maliré ka lingkungan sabudeureun nu patali jeung sikep dina ngajaga lingkungan alam sabudeureun jeung ngamangpaatkeun sagala nu aya di alam sacara teu kaleuleuwih. Ajén maliré ka lingkungan sosial nu patali jeung sikep

jeung cara nyarita hiji jalma ka jalma séjenna nepi ka bisa silih ajénan, silih tutulung, jeung sajabana. Ajén tanggung jawab nu patali jeung sikep sarta paripolah hiji jalma dina ngalaksanakeun kawajibana ka diri sorangan, masarakat, nagara, utamana Allah.

Hasil panalungtikan unsur sémiotik jeung étnopédagogi téh bisa dilarapkeun dina matéri ajar bahasan budaya Sunda di SMA. Bahan ajar nu digunakeun nya éta video tradisi Babarit minangka salah sahiji modél bahan ajar nu wanguetta audio-visual anu dianggap répréséntatif pikeun modél ajar kaaripan lokal di SMA.

5.2 Saran

Panalungtikan tradisi Babarit dipiharep bisa ngeuyeuban kajembaran tradisi nu aya di tatar Sunda jeung bisa nambah pangaweruh di dunya atikan pikeun mekarkeun ajén-inajén atikan dumasar kana étnopédagogi. Sasaran tina ieu panalungtikan téh nya éta nu ditataan di handap ieu.

a. Lembaga Atikan

Lembaga atikan dipiharep ngamangpaatkeun ieu hasil panalungtikan pikeun mekarkeun ajén-inajén kasundaan ka para siswa, jeung bisa dijadikeun salah sahiji bahan pangajaran sangkan diapresiasi ku para siswa. Ku kituna, diperlukeun pangrojong ti lembaga atikan pikeun mekarkeunana.

b. Guru

Guru dipiharep bisa ngamangpaatkeun ieu hasil panalungtikan pikeun média pangajaran, sangkan para siswa wanoh kana rupa-rupa tradisi Sunda. Antukna bisa numuwuhkeun kareueus dirina kana budaya Sunda.

c. Siswa

Siswa dipiharep leuwih jembar mikawanoh kana rupa-rupa tradisi di tatar Sunda. Salian ti éta, ieu hasil panalungtikan bisa méré informasi tambahan ngeunaan ajén-inajén étnopédagogi nu aya dina tradisi Babarit pikeun ngawangun karakter positif dina dirina.

d. Masarakat

Masarakat bisa mikawanoh kana ajén-inajén luhung nu aya dina tradisi sangkan bisa ngaraksa jeung ngariksa budaya Sunda. Ajén-inajén nu numuwuhkeun kasadaran dirina salaku manusia nu kudu taat kana aturan pencipta-Na, Allah Subhanahu wata'ala, tumut kana ajaran Nabi jeung Rosul, lalaku lampah hadé jeung sasama dina kahirupan sapopoé, sarta ngajaga alam sabudeureunana minangka sukur'an.